

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL:

SOPRON.

Müller P.-n. I. Tel.: 175

LEVELEIM:
SOPRON I.
PÓSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI-, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

Előfizetési árak:

NEMETORSZÁGBAN

Egész évre RM 12.-

Fél évre . . . 6.-

Negyed évre . 3.-

A németek megkezdték a megtorlást London és Anglia ellen

Távolbairányított óriáshatású robbanótestekkel támadták péntekre virradóra a németek Londont — Anglia tanulni fog! — jelentik Berlinből.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: Az angol alsóházban tegnap kérdést intéztek Morrisonhoz a német új fegyver, illetve harciszköz iránt, amelyet a németek péntekre virradóra London ellen bevetettek.

Morison kijelentette, hogy a németek kétségkívül új fegyvert, s a vezető nélküli, távolból irányított gépeket vetettek harcra, amelyeknek hatása „egészen drámai jellegű”.

Az új fegyver újszerű és óriási hatású robbanótest. Arra a kérdésre, hogy az ágyútűz hatásos-e vele szemben — Morison nem válaszolt.

Berlinből jelentik: Illetékes körök kérdést intéztek a Wilhelmstrasséhoz az új fegyvert illetően, amelyet a németek pénteken vetettek harcra London ellen. A Wilhelmstrassén tartózkodtak a felvilágosítás adását, kijelentették, hogy ez katonai ügy és nem tartozik a politikához.

zik a politikához.

A német sajtófőnök ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy pénteken a németek rendkívül nagyhatású és teljesen újszerű, távolból irányítható robbanótesteket vetettek harcra. Antiinváziós operatív fegyverről van szó, amelynek bevetésével ismét időszerűvé válik a felelősség kérdése. Most az angoloknak is legalább lesz mit tanulniuk. A németek megkezdték a megtorlást London és Anglia ellen.

Londonban egyhuzamban 16 órás légiriadó volt

Stockholmból jelenti az Interf: Ideérkezett hírek szerint Londonban pénteken egyhuzamban 16 órás légiriadó volt. Mindenki az óvóhelyekre menekült. A gyárak és irodák nem dolgoztak az üzleteket nem nyitották ki. Megállapítást nyert, hogy az új német romboló testek Dél-Angliában különösen azonban Londonban a legszörnyűbb pusztítást végezték. A Themse partján a rakatárak és hajógyárak lángokban állnak. A vasúti forgalom megbénult. A Gawentry-rádióállomás megrongálódott és egyelőre kiegészítő állomásról sugározza műsorát, de kizárólag hanglemzéseket és híreket közvetít. Az angol fővárosban óriási a rémület. Igen nagy területek, így elsősorban London felett beláthatatlan sűrű füstfátyol terjed és ez lehetlenné tesz minden megfigyelést. Southamtonnál a füstfelhő védelme alatt német felderítőknak sikerült a tűzfátyolon áthatolniuk és felvételeket készíteniük. Megállapították, hogy óriási tüzek lobognak minden felé és a londoni Themse part lángokban áll.

A németek eredményesen támadják az angolszászok normandiai kirakodását

Berlinből jelentik: Normandiában a tegnapi nap a német ellen-támadások jegyében folyt le Carmentól délnyugatra hadosztályaink kivették az ellenséget és

előrenyomultak állásukba.

Német repülőgépek péntekre virradóra is eredményesen támadták az ellenség Normand-part melletti kirakodásait. Több szállítóhajó telitalálatot kapott, vagy felrobbant s lángolva tűnt el a tengerbe. Ezeknek a szállítóhajóknak a legénysége elveszett. MTL.

tóhajó telitalálatot kapott, vagy felrobbant s lángolva tűnt el a tengerbe. Ezeknek a szállítóhajóknak a legénysége elveszett. MTL.

Tegnap délelőtt magyar-német vadászgépek az ország területe felett céljaik elérése nélkül visszarepülésre kényszerítették az angolszász gépeket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Tegnap, június 16-án már a kora reggeli órákban angolszász repülőegységek lépték az ország határát. A több hullámban berepülő gépek az ország területe felett két részre szakadtak. Az

egyik csoport észak-nyugat irányban repülve elhagyta az ország légterét.

A másik csoport északkelet irányban repült, azonban még mielőtt céljukat elérve bombáikat ledobhatták volna, erős magyar-német vadászgépek visszafordulásra

kényszerítették.

Bombázásokat az ország területéről nem jelentettek, ellenben több angolszász gépet megemmisítették, így Sopron vármegye területe fölött két gépet semmisítették meg.

Hadijelentés az olaszországi és keleti hadszíntérről

Berlinből jelentik: Olaszországban tegnapi folytatódott az erős harcok, amelyek főként a bolivi-nai-tó két oldalán érték el tetőpontjukat. Ezen a részen az angolszász erők nagy mennyiségű pán-

célos és gyalogos erőt vontak össze s azzal indították meg támadásaikat.

A német erők rövid idő alatt ebben a gyűrűben 37 ellenséges páncélost semmisítették meg.

A keleti fronton ismét esemény-

telenül telt el a nap. Helyi csatározásokon kívül jelentékenyebb harcivevényekre nem került sor. Említésre méltó harcok csupán északon és a Finn-öböl körül fejlődtek ki.

Az angol hárszolgálat lisszaboni jelentése szerint Angliában óriási izgalmat keltett az új német romboló testek alkalmazása. Van valami félelmes abban — mondják — amikor félelmetes morajjal közeledik a pilótánélküli gép. Pénteken éjszaka és reggel ezek az új fegyverek több órát voltak Anglia felett. Az angol közbiztonsági miniszter felhívta a lakosságot, hogy ezeknél a gépeknél a motor leállása azt jelzi, hogy a robbanás öt 10 percen belül bekövetkezik és annak hatása alól még a házak sem jelentenek biztonságot. Az angol közvélemény egyelőre teljesen tájékozatlan. Csak annyit tudnak megállapítani, hogy távolról irányított rendkívüli nagyhatású új fegyverről van szó.

Lisszabonból jelentik: Június 16-án a La Manche csatornában egy angolszász hajókaraván hirtelen lángba lobbant és a hajók fátylaként égni kezdtek. Az a feltevés, hogy a kanaván az új német fegyver hatósugarába került és ezért gyulladt ki.

A német sajtó az Anglia ellen folytatott megtorlásról megállapítja, hogy a környékellenesség asszonyokat és gyermekeket ölt meg, műemlékeket pusztított el, foszforbombákkal támad-

ta a védtelen lakosságot. Most megkapta rá a választ és Anglia nem siránkozhat. A D. A. Z. a következőket írja: Hitler vezér és kancellár a második világháború első napján kijelentette, hogy a harcot nem akarja asszonyok és gyermekek ellen folytatni. Az ellenség a Führer ezen állásportját nem tette magáévá és következetes kegyetlenkedéssel irtotta Európa védtelen polgári lakosságát. A Führer és Németország nem egyszer figyelmeztették az angolszászokat, hogy szüntessék be embertelen hadviselési módjukat, de minden esetben gúny és újabb kegyetlenség volt a felelet.

Berlinből jelentik: Sündermann helyettes birodalmi sajtófőnök nyilatkozatában emlékeztetett arra is, hogy minden német javaslat a fáradozás ellenére Anglia kezdte meg a légiháborút a polgári lakosság ellen és erőltette azt a mai napig.

Ismertette az angolszász légiterror kifejlődésének egyes szakaszait. Hangsúlyozta, hogy 1940. nyáruától a London ellen megkezdett légitámadások csak az 1941 januárja óta polgári célpontok, különösen Németország polgári lakossága ellen indított angol bombázásoknak voltak a folyamánai. Az angol légitörő határozta Berlint, mielőtt 1940-ben az első német légitámadás érte volna Londont.

A Führer annak idején a bombázó-háború eltörlését kívánta, az angolok azonban kinevették. Most amikor az új német fegyver is megszólal ideje, hogy emlékeztessünk ezekre a tényekre — mondotta Sündermann. Angliában most megtanulhatják, hogy nem lehet éveken át büntetlenül legyilkolni ártatlan európai asszonyokat és gyermekeket és elpusztítani örök értékű kultúremlékeket. (MTI)

Berlinből jelentik: A birodalmi külügyminisztériumban a pénteki hadijelentésben említett rendkívül nagyszabású robbanótesteknek Anglia elleni bevetését katonai ügynek mondták, amelyhez politikai szempontból egyelőre nincs hozzáfűzni való.

Az a nyilatkozat, amelyet Morrison angol belügyminiszter az alsóházban tett az új német fegyverek bevetéséről — mint berlini politikai körökben — azok számára, akik a sorok között olvasni tudnak és az angol módszereket és viszonyokat ismerik, egészen drámai jellegű. Berlinben úgy vélik, hogy ezzel a megállapítással lehet legjobban jellemezni az új német fegyver első hatását. (MTI)

EGY PERC MOSOLY.

Szalmaözvegy férj: Nem tudom már megszokni a vendéglői kosztot, így hát megpróbáltam magam főzni.

Szomszéd: Nem olyan nagy dolog az, ha van egy jó szakácskönyved!

Szalmaözvegy férj: Nem ér az semmit, hiszen minden receptben az áll, hogy „végy egy tiszta edényt...“ De hol találók itt már tiszta edényt?

Zsidó vagyonejtítkolás miatt

a rendőrség Fodor Miklóst 30 napi elzárásra és 2000 pengő pénzbüntetésre, dr. Pollák Miksát és három társát 10-10 napi elzárásra és 2000-2000 pengő pénzbüntetésre ítélte

A nagymennyiségű elrejtett értéket teljes egészében elkobozták

Tegnap tartotta meg a soproni rendőrség kihágási osztályának rendőri büntető bírója, dr. Sasváry K. Agost rendőrtanácsos a büntető tárgyalást Fodor Miklós volt lelkész és zsidó társai vagyonejtítkolási ügyében.

Fodor Miklós beismerte, hogy a nyolc jegyzékben feltüntetett valamennyi ingóságot, ékszereket, uhaneműeket és egyebeket azzal vett át soproni zsidó személyekkel, hogy azokat számukra megőrizze. Elmondotta Fodor, hogy 1941-42 telén az orosz harctéren tábori lelkézi szolgálatot teljesített, ott egészsége rovására sok szenvedémenyeit még ma is érzi.

Braun Ignác zsidó földbirtokos, akinek 200 hold földje volt, szintén beismerte, hogy az első számú jegyzékben felsorolt valamennyi értéket elküldte leányával Fodor Miklósához és hogy ezeket az értékeket egyáltalán nem jelentette be a pénzügyigazgatósághoz.

Rosenberger Adolf 61 éves nyelvtanár ugyanacsak beismerő vallomást tett. A második számú jegyzékben felsorolt ingókat átadta Fodor Miklós, aki azokat sziveségből át is vette tőle. Tudta, hogy az értékeket be kellett volna jelenteni és letétbe helyezni, de ezeket az értékeket meg akarta menteni öreg korára, hogy legyen akorra valamilyen. Nemcsak a sajátját, hanem megbízóiét, így Kóth Izidorné, Müller Béláné, Müller Fülöp, Rosenberger Jenő és Rosenberger Ödön értéktárgyait is átvette és elvitte vallomása szerint Fodor Miklósához.

Hozzáfűzte azonban vallomása-hoz, hogy Müller Fülöp ingóságait saját elhatározásából küldte el Fodorhoz. Müller ugyanis leánya kelengyéljét varratás céljából küldte hozzá, ő meg azt hitte, jót cselekszik, ha ezeket is elrejtí Fodor Miklós házában.

Müller Fülöp 53 éves fakeskedő semmit sem tudott arról, hogy a leánya kelengyéje miként került Fodor Miklósához, csak a rendőrségi kihallgatása során tudta ezt meg.

Müller Béláné Fischer Jozefa 35 éves zsidó asszony elismerte, hogy az ötös számú jegyzékben felsorolt ingóságokat elvitte Rosenberger Adolffhoz, hogy azokat rejtse el, de később megtudta, hogy azok a tárgyak nem esnek bejelentési kötelezettség alá.

Kóth Izidorné Rabinovits Róza 45 éves bécsi születésű zsidó asszony, ékszerész felesége, azzal érvelt, hogy minden ingóságot, értéket, ami a sajátja volt, bejelentett. A 3. számú jegyzékben felsorolt ingóságok azonban nem az ő, hanem Svájcsba „emigrált” testvéreinek képezték a tulajdonát, ezeket akarta biztos helyre helyezni s ezeket be sem jelentette.

Dr. Pollák Miksa zsidó rabbi elismerte, hogy a régiség számba menő állóórát átadta Fodor Miklós-nak, tagadta azonban, hogy a dúplafedélű aranyóra az övé volna. Ekkor szembesítették dr. Pollákot Fodor Miklós-sal. Ez utóbbi így válaszolt:

— Nagyon csodálkozom, hogy az igazat nem akarja beismerni. Egyik zsidó se hazudott ideig, csak maga. Igenis azt mondta Rosenberger Adolffnak, hogy annyi aranyóra van ott nálam, azt az egy aranyórát vállalja el helyette, már tudniillik a rabbi helyett.

A szembesítés után is megmaradt dr. Pollák Miksa a tagadás mellett.

A következő Rosenberger Ödöné Adler Gizella 28 éves zsidóasszony volt, akinek férje munkaszolgálaton van és férjét nem hajlandó képviselni. Rosenberger Ödön egy rádiót adott oda Fodor Miklós-nak megőrzésre.

Rosenberger Gyula 53 éves zsidó kereskedő állhatatosan és végig tagad. Tagadja, hogy valamit is vitt, vagy küldött volna Fodor Miklós lakására. Egy perzsaszőnyeget és egy írógépet ugyan küldött oda, vallotta, de azt azonnal visszavitte, amint megtudta, hogy azokat is be kell jelenteni. Ezekről a bejelentést meg is tette április 30-án.

Szemébe mondotta ezután Rosenberger Gyula bátyja, Rosenberger Adolf, hogy két súlyos csomagot bízott rá másik testvére, Rosenberger Jenő azzal, hogy vigye azokat el Fodor Miklós-hoz megőrzésre. Akkor azt is megmondta neki, hogy az egyik csomag a Jenőé, a másik a Gyuláé. Jóval később, amikor a rendőrség már felfedezte a dolgokat, Rosenberger Jenő megváltoztatta előző utasítását és amikor elvitték Sopronból munkaszolgálatra, azt felelte Adolffnak, hogy övé mind a két csomag, vállalja azokat. Erre vezethető vissza a nyolcadik számú jegyzékben felsorolt ékszer is, amelynek gazdáját nem találták.

Az ügyben eljáró négy detektív, Oláh István, Bónyai Jenő, Kalocsay Ödön és Madarász József kihallgatása után a rendőri büntető bíró kihirdette az ügyben az ítéletet.

Müller Fülöpöt és Müller Bélánét a vád és következményei alól felmentette és elrendelte az ő tulajdonukat képező ingók kiadását számukra.

Fodor Miklós volt ev. lelkész 30 napi elzárásra és 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte a büntető bíró. A pénzbüntetés nemfizetés esetében 20 napi elzárásra változtatható át.

Ezután Braun Ignác, Kóth Izidorné, dr. Pollák Miksa és Rosenberger Gyula zsidó terhelteket egyenkint 10-10 napi elzárásra és

2000-2000 pengő pénzbüntetésre, nemfizetés esetén további 20-20 napi elzárásra, míg Rosenberger Adolf zsidó személyt 10 napi elzárásra ítélte. Kimondotta az ítélet, hogy az ekként megbüntetett személyektől elvett vagy tulajdonukat képezett valamennyi ingóságot a rendőrség elkobozza.

Az ítélet valamennyi terhelte nézve jogerőre emelkedett, mert fellebbezést egyik sem jelentett be ellene. Az elítéltek az elzárásbüntetés kitöltését nyomban megkezdették.

Hirek az invázióról

A szövetségesek expedíciós haderők főhadiszállása szerdán a következő jelentést adta ki: Ma reggel az a benyomás uralkodott, hogy kevesebbet értünk el, mint amennyit reméltünk. Egyes csapatok a kitűzött célokat nem érték el és az ellenállás nagyon heves volt.

A „New Statesman and Nation” c. angol lap egyik cikkében „Háború értelem nélkül” felirattal elítéli a szövetségesek választéknélküli légitámadásait. Többek között ezeket írja: A németek harci kedve a visszautétesek következtében még fokozott. Hiába várunk olyan jelet Anglia és Amerika vezetőférfiaktól — folytatja a lap, mely annak felismerését bizonyítaná, hogy ez a háború nemcsak a fegyverek, hanem az értelem háborúja is: Senki sem tudja Vichy ama vadját letagadni, hogy tömeges bombatámadásainak mily nagy károkat okoztak a Rajna-menti vasúti központokban és mily nagy áldozatokat követeltek a francia lakosságtól. Az egész háború lefolyása mutatja, hogy a vasúthálózatok bombázása csak átmenetileg hátráltatta az ellenséget és a légi erők precíziós — céljairól való állítások nagyon túlzottak.

„A mi inváziós hadseregünk egy olyan emberhez hasonlít, ki magasan a vízmedence felett az ugródeszkán áll”, állapítja meg a „LIFE” c. folyóirat egyik vezércikkében. Az ugródeszkát megvizsgálták, a tribünöket megteltek. Mindenki azt kérdezte: Mire várunk még? Ez a kérdés sem léha, sem elkésett, mondja a lap, mert már 1940-41-ben vetették fel. Amikor 1941 decemberben megtámadták minket, a kérdést visszautasították, de nem adták rá, feleletet. Európát támadták meg, mert a Csendes-óceánon támadták meg minket. Háborús céljainkról ez nagyon érdekes felvilágosítás. A frontokon haditudósítónk tudják, hogy a mi embereink nem azért harcolnak, hogy a faszizmust ki-

írásák, vagy, hogy a „négy szabad-ságot” bevezették, igen, s nem is azért, hogy kintüntetéseket és rendelkezéseket szerezzenek maguknak. Katonáink igazi célja az, hogy feladataikat végrehajtsák és lehetőleg szerint hamarosan ismét hazakerüljenek. Az USA haderők 40 ezer halottja következtében a newyorki éjjeli bárók nem lettek üresebbek. Részünkre még a nemzeti egységet sem hozták meg. Az invázió azonban a „Hollywoodi illúziókkal” le fog számolni és ezért katonáinknak tudniuk kellene, hogy miért kellett magukra, ezt a rettenetes feladatot vállalniok. Churchill kijelentette, hogy már nem diktátorok és világnézeteik ellen kell harcolni. Azt jelentené-e ez, hogy katonáinknak diktátorokért és a status quo-ért kell véreznük és életüket feláldozniok? S mi lett az Atlantich Chartából? Az USA katonái Európában halnak meg, de miért? Többi intrikák és politikai zűrzavarok miatt? Katonáink tudni akarják, hogy miért harcolnak.

A „Bulls” sajtótudósító a „Stockholmi Tidningen” c. lap Londonból jelenti, hogy a Normandiában elsőnek leszállt ejtőernyősök között egy csoport indián is volt, mely „The Dirty Thirties” — a „A piszkos tizenhárom” elnevezést viseli, s a híres Isgni- és irohé törzsekhez tartoznak. Eisenhower ezeket az amerikai hadseregben rombolóspecialistákként képezette ki, s akik a harcra valóra és feketére mázolt arccal és kopaszra nyírt koponyával mennek. Vállalkozásaikhoz élelmiszereket és robbantó anyagokat több híd és védelmi állás szétrombolásához visznek magukkal.

A „Daily Express” és a „News Cronide” Londonból jelenti, hogy Róma „felszabadítása” a New Yorkban élő olaszok között minden várakozás ellenére nem váltott ki semmilyen lelkesedést. Az olasz negyedben nem lehetett sem társulokat, sem tüntetéseket észlelni.

Egy londoni újság a „Wordl Review” azt írja, hogy Eisenhower érzései az invázió megkezdésének pillanatában olyan ejtőernyős érzéseivel hasonlíthatók, melyeket első leugrása pillanatában érez, amikor a melybe veti magát. Most csak azt kell remélni, hogy ez alkalommal a dolog jobban fog menni, mint akkoriban Nettanoynál. Ami az angol népet illeti, nem szabad félreismerni, hogy most sokkal fáradtabb, mint 1940 napjaiban volt. Képletesen kifejezve ezt a tényt is, megállapíthatjuk, hogy az invázió nagy pillanatában az angol nép egy olyan túleröltetett hadiüzemmunkással hasonlítható össze, akinek fizetetlen túlórákat kell elvégeznie.

A legrosszabb az, hogy az inváziókat Európa politikai helyzete enyhén kifejezve — komplikált. maradjon. Tudja az ég, hogy mit foglalkoznak a szövetségesek Franciaországban csinálni, ha sikerült az in-

vázió. Már azt is deprimáló megállapítani, hogy a franciák Angliában és Észak-Afrikában máris egy elkerülhetetlenül bekövetkező polgárháború gondolatával megalkudtak. „Vérrel, verítékekkel és könnyekkel” harcoltunk az

észak-afrikai partokon, írja a „Truth”, de kétséges, hogy a brit nép az invázió órájában is olyan ellenálló lesz-e a harc egész keménységének és áldozatunk elviselésére, mint amilyen 4 évvel azelőtt volt.

A délafrikai tömegsír

Az első világháborúban mintegy százezer német polgári személy halt éhen az angol éhségblokádk következtében. A mostaniban jóval több ártatlan asszony és gyermek pusztul el a brit bombazáporban. Az angolok ezt a háború természetes velejárójának tekintik és külön „háztörő” pilóták kiképzésével igyekeznek a német népet minél alaposabban irtoztatni. Ujabbán ugyanezt tesszik velünk, magyarokkal is. Az ember el sem hinné, hogy ez a kegyetlenkedés nem a jelenlegi háború életre-halálra menő jellegének kisugárzása, hanem ősi brit szokások, egyszerű megismétlése. Mert az angolok, amennyi saját vért ontottak saját történelmük minden idejében, oly vad szadizmussal ölték, pusztítottak mindenütt, ahol idegen népekkel kerültek szembe. Őt olyan tömegmészárlás terheli a brit világbirodalom hódító politikáját, amelyhez képest akár a régi perzsák, akár a tatárok vérengzése ártatlan játék volt csupán. Angol történészek az előző „négy véráramlást” maguk is megállapították. Az ötödiknél most tart az emberiség...

I. Amiről a skót erdők fáin nem mesélhetnek.

A skótok egykor önálló nép volt. Mikor a britek terjeszkedni kezdtek, nem szerződéseket kötöttek, vagy gazdasági hatalom szerzésével igyekeztek a skótokat megnyerni, hanem tüzzel és vassal rontottak nekik. Példátlán tervszerűséggel kezdték felegetni a falvakat, amelyekben ezrével égett el elevenen a lakosság. A skótok erre a hegyekre, erdőkbe menekültek. Az angolok ezerszámra hozatták a vérebekeket, melyek aztán elvégezték a feladatot, amire a bátorságukra nem valami nagyon büszke brit katonák nem mertek vállalkozni. Még ma is divatban van Skóciában egy népdal, melynek a címe: „amiről a skót erdők nem mesélhetnek” s arról a szörnyű kegyetlenkedésről szól, amit az angol vérebeke őseiken elkövettek.

II. „Királynőm, ön csak halottakon uralkodhat”.

Erzsébet angol királyné idejében a britek valószággal kiirtották az ireket, mert nem skarták fel adni függetlenségüket. Angol főrangu urak legfőbb szórakozása volt, hogy az ir erdőkben „to have some

killin” — valamit találjanak, amit megölhetnek. Volt rá eset, hogy az irek kénytelenek voltak saját halottaikat megenni s éhségükben már négykézláb jártak. Mégsem adták meg magukat, Lord Gray írországi angol alkirály ezeket jelentette Erzsébetnek az időben: — Felsőg, a munkámat elvégeztem. Sajnos, ön átmenetileg csak halottak és romok felett uralkodhat.

III. Meghaltak, mert búrnak születtek.

Blomfontain délafrikai város környékén 1913. december 16-án készült el ama emlékoszlop, amelynek felirata így hangzik: „Ez az emlékmű, amit adakozásból építtünk, azon a helyen áll, ahol 1900—1902 közti időben az angol koncentrációs táborok álltak. Itt pusztult el 16.663 ártatlan asszony és gyermek csak azért, mert búrnak születtek...” — Ugyanaz a Smuts tábornok, aki ma az európai népek maradványait kiirtása mellett ágál, akkor még bur szabadságharcos volt. A tömegvérengzések főhőhőre pedig ama Kitchener volt, aki néhány évvel utóbb az anglikán-egyház egyik legbuzgóbb, naponta a bűneit szánó-bánó híve lett.

IV. A sepyo-lázadás „hősei”.

Richard Price angol író maga mondja el könyvében, hogy az 1857—59-ben lefolyt indiai sepyo-lázadás leverése után az angolok azzal szórakoztak, hogy kipróbálták az emberi fejcsontok keménységét. A benszült hinduk tizezreinek koponyáján tanulmányozták a legkülönbözőbb ütlegelőszerek hatását. Ez a tanulmányozás, egyeből hasonló „tudományos experimentumok” társaságában egymillióhatvanezer ártatlan hindu életébe került. A kísérletezés ma is tart: ezidészerint azt akarják az angolok kitanulmányozni, hogyan élhet ember élelem nélkül. Hatmillió éhenhalt hindu bizonyítja, hogy mindent lehet, de nem enni, legkevésbé.

Négy „véráramlás”. Az ötödikben benne vagyunk. Reméljük, ez az utolsó. Mint most jelentik, Blomfontainnál azt a bizonyos emlékművet a vihar ledöntötte. Talán nem is a vihar volt... hanem a félelem. Mert a történelem nemcsak regisztrál, hanem felelősséget is jelent...

Sárga levelezőlapon írhatnak a zsidó munkaszolgálatosok

A honvédezerkar főnöke azon zsidó munkaszolgálatosok részére, akik tábori postán leveleznek, 1944. július 1-től sárga színű válaszlevelezőlapot rendszeresített. Július 1-től a munkaszolga-

latosok és hozzátartozóik csak e levelezőlapok útján levelezhetnek egymással. Egyéb küldeményt június 1-től a zsidó munkaszolgálatosok részére nem továbbít a tábori posta. (MTI)

A soproni zsidók délelőtt 10—12 óra között csak hatósági engedéllyel hagyhatják el a gettókat

Tegnap délután Rupprecht Antal főispán utasítására dr. Gallasy János m. kir. rendőrőtanácsos, a soproni rendőrkapitányság vezetője közölte a sajtó képviselivel, hogy a soproni zsidók mátló — péntektől — kezdve a gettók területét hatósági engedély nélkül csak délelőtt 10 és 12 óra között hagyhatják el. Azok, akik a gettókon kívül laknak még, a lakásukat nem hagyhatják el 10 és 12 óra között. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az orvosokra, bábákra, továbbá azokra, akik a munkahelyükre mennek és akiknek hatósági engedélyük van a gettók, illetve lakásuk elhagyására.

Róma harc nélküli

átadása a Führer parancsa szerint a város kulturális értékeinek megmentése érdekében Spanyolországban mély benyomást tett. Valamennyi lap, melyek hétfő délután először foglaltak állást ezzel az eseménnyel kapcsolatban, főcímeikben a Führer éppen ama parancsát méltatják. Az „Informationen” című lap azon kísérletek ellen fordul, melyek Róma megszállásából propagandistikert akarnak csinálni. — Többek között ezeket írja: Ha az ember u. i. azokat a kijelentéseket hallgatja, melyeket a rádióállomások sugároznak és „Róma felszabadításáról”, vagy „A kereszties hadjárat diadaláról Rómáért” beszélnek, akkor felismerhetők ugyanazon orgánumok, amelyek mint eretnekek, vagy legalább is mint a katolicizmus elleneségei tűntek volt fel. Ez majdnem olyan, mintha Negrin vagy Ilja Ehrenburg, kik éppenséggel készen lennének arra, rimeket kovácsolnának, mivel Rómát felszabadították az elnyomók kancsukája alól. Ilyen vállalkozást az „Information” a katolicizmus nevében álszenteskedésnek és céltalannak bélyegez.

A „Dagens Nyheter” saját tudósításában Helsingforsból a következőket jelenti: Két gyermek Kelet-Karéliából, kiket Helsingforsban egy család adoptálni akar, de üdülésre először Svédországba küldték őket, a stockholmi szovjet követtséget egy demarche-ra ösztönözték. A követtség kijelentette, hogy a gyermekek szovjet állampolgárok.

Kedden Stettinius államtitkár arról nyilatkozott, hogy nem találó az a feltételezés, mely szerint a lengyel miniszterelnök valamilyen javaslatot vagy tervezetet hozott volna Washingtonba a szovjet-lengyel viszály rendezésére. Az államtanács konferenciáján kölcsönösen Nikolajevkkel egy általános nyílt nézetkicserelest folytattak.

Nyul vegye fel az össze-köttetést Tevével

- Mi van Vidrával?
- Még nem jelentkezett!
- Nyul vegye fel az összeköttetést Tevével!
- Kinek a parancsa?
- A Fecskeé!

Ilyen és ehhez hasonló mondatok ütök meg minduntalan. Fülünket, közben Raták keringenek a fejünk felett, az erdő sarkáról T-34-eseket jelentenek s végül jelentkezik Vidra is; tüzérsgit támogatást kér a 384-es pontra, ködvetőket az utcareszterződésre és stukákat a faluba...

A támadásban lévő ezred parancsnokságán vagyunk egy szakadék alján, valahol Gácsországbán. Reggel óta váltakozó eredménnyel folyik a csata. Az ezred támadásban van. M. ezredes közvetlenül a vonal mögött adja ki utasításait az előretörő zászlóaljoknak és a támadást támogató tüzerűtegeknek, amelyekkel részben távbeszélő-, részben rádióösszeköttetése van. A vidra, nyul, tevé stb. egy-egy zászlóaljnak, vagy tüzerűtegeknek a fedőneve és aki a fedőnevek bonyolult világában jól el tud igazodni, nem lepődik meg azon, ha valahol az erdő szélén nyulnak fel kell vennie az összeköttetést tevével.

Amikor ezeket a sorokat írom, a csata még javában dúl. Az ellenség ellenállása még nem tört meg, de minden jel arra mutat, hogy alaposan megtörik. Egy rendkívül fontos útvonal birtokbavételéért folyik a harc, amely körülbelül két kilométernyire húzódik a magyar állások előtt. Az oroszok szívesen védekeznek, szerencsére azonban tüzerűgük nincsen és így nem tudják ellensúlyozni a mi tüzerűgünket. Annál több azonban az aknavetőjük és a géppisztolyuk, amelyek a keleti harcok tapasztalatai szerint a gyalogságnak leghatásosabb fegyverei. Az egyik támadó zászlóaljnak most is élénk aknavető tűz alatt tartják és bármennyire is jól lő a tüzerűgünk, egyelőre nem tudja elhallgattatni az ellenséges aknavetőket.

A zászlóaljparancsnok jelentése alapján az ezredparancsnok végül is stuka-támogatást kér, ezt meg is ígérik.

A Raták közben eltűnnek a fejünk fölül. Érdekes, hogy a levegőben sűrű egymásutánban tűnnek fel hol orosz, hol német gépek, de csak a legkritikább esetben találkoznak össze, légiharca alá kerül sor.

Ismerős bűgást hallunk most. Jönnek a stukák. Kötelékben, szépen, méltóságteljesen usznak el, hogy a következő pillanatban rázuhanjanak a célra. Ugyanabban a pillanatban megindulnak előre az ezredhez beosztott német páncélosok is. Kis idő múlva lelkendezve jelenti az egyik német, hogy egy T-34-est kilöttek, hamarosan még kettőtől jön hasonló jelentés. Kivül, hogy mindhárom ugyanaz a német főzászlós lötte ki és aki ezzel már a századik orosz T-34-est semmisítette meg. Nagy az öröm mindenütt.

Elülről ismét harcokci gyülekezést jelentenek, de íová a vonal mögött, úgyhogy oda már nem tudnak előrejutni a német páncé-

losok. Az ezredparancsnok intézkedésére megszólalnak ekkor a ködvetők. Sokat olvastam erről az aránylag új német fegyverről már régebben is, de a működése minden képzeletet felülmúl. Mintha százezer rekedt veszett kutya vonítaná, olyan hangot ad először, ez aztán halk morajlásba megy át, hogy a becsapódás pillanatában hatalmas robbanással érjen véget.

Foglyokat hoznak most. Egészen öregek és egészen fiatalok, vegyesen. Valamennyien azt vallják, hogy nemrég óta katonák és a szovjet úgyszólván kiképzés nélkül vetette be őket a harcba.

A német páncélosok közben visszatérnek. Kiderül, hogy saját veszteség nélkül hét orosz harckocsit és két vonatot löttek ki.

„Nyul” és „Tevé” között most hézag támad, egy hátrább álló zászlóalj parancsot kap a hézag kitöltésére.

Az egyik zászlóalj jelenti, hogy elérte a támadás célját: azt a bizonyos útvonalat. Parancsot kap,

hogy ássa be magát, míg a többiek is oda érnek.

Közben megint orosz repülőgépek látogatnak meg. Az egyik vesztettül géppuskázik, légvédelmi gépgyűk lövik az ellenséges gépeket, azok hamarosan kereket is oldanak. Ugyyszólván semmi eredményt sem értek el.

Másik zászlóalj is jelenti, hogy elérte a kitűzött célt. Az utvonalmögött a faluban a vörösök ellentámadásba gyülekeznek. Tüzérűgünk most összpontosított tüzet ad rájuk, szétrebbennek...

Pokoli hangzavar van. De az egyik bokor alatt feketerigó énekel, mintha mi sem történe. Völgyben és dombon, fák között és a selymes réteken ádáz dühvel tombol a harc, mindenütt, nyílt terepen, vagy rejtkehelyen ott leselkedik a halál. De néhány fa virágba borult már s a székfűt, a barkát és kikiricsét méhek udvarolják örül. A zöldelő természet erős hittel hirdeti az élet diadalát az enyészet fölött...

Hirek mindenfelől

— VILÁGTALAN HADIROK-KANTAK POSTAI SZOLGÁLTAT-BAN.

Németországban messzenő gondoskodás történik a háborus világtalanok jövőjének biztosítására. Egy legutóbbi jelentésből kitűnik, hogy a német birodalmi posta jelenleg száz háborús világtalant foglalkoztat. A világtalan alkalmazottak egyharmada az egyszerűbb, a többi pedig magasabb munkaörben dolgozik. A háborus vakok rendkívül munkakedvvel végzik a rájuk bízott feladatot. Munkaidejük körülbelül heti 36 óra. Orvosi megállapítás szerint foglalkoztatásuk jó hatással van egészségi- és kedélyállapotukra.

— HOGYAN LEHET SZLOVÁKIÁBÓL ANYAKÖNYVI KIVONATOKAT SZEREZNI?

A szlovák püspöki kar azt kérte az illetékes magyar egyházi főhatóságoktól, hogy a plébániák az anyakönyvi kivonatok megkereséséhez csatoljanak a költségek fedezésére 30 szlovák korona értékű nemzetközi bélyegszelvényt. A viszonyosság elve alapján a magyar püspöki kar úgy határozott, hogy a Szlovákiából anyakönyvi kivonatokot kérők 5 pengő értékű nemzetközi bélyegszelvényt csatoljanak kérésükhöz. A jelzett összegből telik a kiállítási díjra, a bélyegilletékre és a postaköltségre is.

— HAT NAPIG VOLT A ROMOK ALATT. Párisi jelentés közli, hogy Sz. Lazaire marseillei városnegyedben hat nap múlva sikerült kimenteni Antoinette Bouly harmincéves asszonyt lakóházának romjai alól. Az asszony csak könnyebb sérüléseket szenvedett és minden valószínűség szerint életben marad.

— ROMÁNIÁBAN EMELIK A LAPOK ÁRÁT. Bukarestből érkezett jelentés közli, hogy a közeljövőben 7 leiről 10 leire emelik Romániában a lapok árát. Az áremelést a papírárok drágulása, a nyomáshoz szükséges nyersanyagok és a hirtanyag beszerzésével járó költségek emelkedése tette szükségessé.

— MÉRGEZŐHATÁSU A LEVELIBÉKA?

Igen sok hidegvérű állat oly hatásos méreggel van felvértezve, amelyet ha támadás éri, azonnal alkalmaz. Ezen állatok bőre ugyanis mérget bocsát ki. Meglepően hangzik a laikusok szemében, hogy az ártatlannak látszó levelibéka is igen veszedelmes méreggel rendelkezik amely elsősorban a többi állatokra mérgező hatású. Az egyik német kutató megállapította, amely szerint a tömegesen szállításra kerülő levelibékek hamar elpusztulnak, szintén erre a kölcsönös mérgezőhatásra vezethető vissza. A levelibéka mérge az ember bőrén is könnyen gyulladást idézhet elő, ezért elsősorban ügyelni kell, hogy ilyenkor a szemet, vagy száját az ilyen kézzel ne érintsük. Természetesen veszedelmese ez a mérge csak az esetben volna, ha közvetlenül a vérbe kerülne. Különösen ügyelni kell a játszódozó gyermekekre, akiknek bőre érzékenyebb az ilyen mérget iránt.

— UJ GYÜMÖLCSÖT termelt a Pilsen közelében fekvő Ledetz helységben az egyik gazda, aki kísérletképpen az almafa ágával egy vadberkenyefát nemesített. A fa tíz év után első ízben hozott termést, amely meglepetést keltett, mert gyümölcse sem a vörösherkényéhez, sem az almához nem hasonlított, hanem formája inkább a körtehez volt hasonló. Az új gyümölcs hosszúságú, a berkenyéhez hasonló nagy szemekből áll és az íze rendkívül zamatos s az almával azonos. Igen fagyálló és növényi megbetegedésekkel szemben is nagy ellenállást mutat.

— „FELKELŐ NAP” HAJÓK JAPÁNBAN. Japán részére a csendes óceáni hadviselés során a központi kérdés a közlekedés megoldása. Ennek érdekében a legkülönbözőbb erőfeszítéseket teszik. Így a légujabbán Mandzsuriában nagyszámban építenek fahajókat a kínai dsunkák mintájára, amelyek most tértek vissza első hónapig tartó déltengeri útjukról. Ezek az ezertonna nagyságú „Felkelő

nap” hajók, ahogy a japánok nevezik őket, kitűnően beváltak. Gumi, olaj és koraszállítványokkal teljesen megrakodva tették meg a több ezer mérföldes utat és teljesen ép állapotban maradtak. Most sorozatos építésüket kezdik meg és azt remélik, hogy ezeknek segítségével lényeges könnyítés érhető majd el a közlekedési helyzetben.

— DEBRECENBEN MÉRGEZETT PAPIRPENZÉT DOBÁLTAK LE AZ ANGOLSZÁZ TERRO-RISTÁK.

Debrecenből jelentik: A debreceni rendőrség rendkívül érdekes felhívást bocsátott ki, amely tökéletesen jellemző az angolszász légibanditák harcmódorára. A rendőrség ugyanis figyelmeztette a debreceni közönséget, hogy a várostól meglehetősen távolos határrezszen az angolszászok mérgezett papírpénzeket dobáltak le. Ezek nagyjából 1920-as kibocsátású kétkoronás bankjegyek voltak, úgynevezett jancsi-bankók, amelyek az inflációs időben tömegével kerültek forgalomba. Ugyilátszik, az angoloknak párezer címletük maradt és ezt használták fel most „háborús” célokra. A debreceni rendőrség figyelmeztette a lakosságot, hogy ezeket a papírpénzeket senkise vegye fel, mert azok valamely rendkívül veszedelmes mérgező anyaggal vannak bekenve és akik hozzájuk értek, súlyos sérüléseket szenvedtek.

— SZIGORITOTTÁK AZ ÁRDRÁGITÓK BÜNTETÉSEIT.

Az új árdrágítási törvény szerint az ártullépésnél 5 évi börtön, az áru uszoránál 5 évi fegyház, a munkabér uszoránál 10 évi fegyház. A régi árdrágítási törvényhez képest, melynek alapján az árdrágító visszaélés büntetett maximálisan 5 évi börtön- és mellékbüntetések, valamint a vagyoni elégtétel voltak kiszabhatók, ez igen nagymértékű súlyosbítást jelent, amennyiben most a legkisebb tétel az 5 évig terjedhető börtön, viszont maximálisan 10 fegyház is szabható ki.

— A HÁBORU KEZDETE ÓTA NÖVEKSIK NÉMETORSZÁGBAN A HÁZASSÁGKÖTÉSEK SZÁMA.

Sokan vannak, akik kétségbeesetten gondolnak arra, hogy a háború gyilkos pusztításai mennyire megtizedelik a lakosság számát. Ezzel szemben örvendés az a hír, hogy Németországban ke-rek számban 34.000-rel több házasságot kötöttek, mint amennyit rendez házassági viszonyok mellett várni lehetett volna. A háború kezdete óta 1943 végéig 310 ezerral növekedett a házasságkötések száma, ezzel szemben az első világháborúban mintegy 800 ezerrel csökkent a házasságkötések száma. Tehát a nagy világháború biztató jeleket is kapunk arról, hogy a német nép belső erejét megtörni nem lehet...

Felsődunántúli HÉTFŐ.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kardos Árpád.
Németországi főmunkatárs: Farsky Tibor.
Kiadja Fidelitas Lapkiadó Vállalat kft.
Nyomatott: vargyasi Máté Ernő
„Felkelő” könyvnyomdájában, Sopron.